

La creu i l'espasí

Si els cavallers medievals i els militars espanyols lluitaven per la creu i l'espasa, els regidors municipals de Girona van lluir durant molts anys la creu i l'espasí: eren els últims vestigis visibles dels honors que van rebre els gironins després del setge napoleònic de 1809.

El 3 de gener de 1810, la Junta Suprema Governativa del Regne d'Espanya ordenà: «que todos los defensores de Gerona, sus vecinos y sucesores, gocen de la nobleza personal». I el 14 de setembre del mateix any, el rei Ferran VII decretà: «que todos los individuos que se hallaron en el sitio tengan una cruz rematada por corona de hojas de encina».

Com que els participants en els setges es van anar morint, l'any 1851 es va obtenir del Govern espanyol que fossin els regidors de la ciutat els qui poguessin ostentar per sempre el distintiu concedit als defensors directes. Igual-

ment, els regidors van començar a portar l'espasí com a símbol de la condició de nobles atorgada a tots els veïns de Girona i els seus successors.

Així, doncs, en tots els actes oficials, religiosos, militars o civils, els membres del consistori municipal, abillats amb frac, barret de copa, guants blancs, camisa i armilla blanques i corbata blanca en forma de llaç, duïen al coll la cinta vermella que sostenia la creu dels setges i a la cintura l'espasí amb empunyadura de plata. Si assistien a una missa, el cap de protocol de l'Ajuntament els treia l'espasí de la beina a l'hora de la comunió.

Aquesta estampa anacrònica i pintoresca dels *concejals* mudats, condecorats i armats es mantingué fins a l'any 1979. El primer consistori elegit democràticament després de la dictadura franquista va endreçar medalles i espasins als calaixos municipals i va imposar la normalitat sense disfresses en el vestuari del batlle i dels regidors.

*Regidors
de l'Ajuntament
de Girona vestits
de cerimònia,
l'any 1976.*

«Una cruz de tamaño y figura de la de Malta, con los brazos o aspas de color de fuego, cuatro castillos en los intervalos, un óvalo blanco en el centro de la efigie de san Narciso y una orla de oro a su alrededor con la inscripción "Sitio de Gerona 1809". Dicha cruz rematará o se asegurará con una corona de hoja de encina con bellotas de oro, pendiente de una cinta de aguas del propio color de fuego, y al reverso se pondrá la inscripción "La Patria al valor y a la constancia"»

[Decret del rei Ferran VII
d'11 de setembre de 1810]

S. Martí

Durant més d'un segle es va mantenir l'estampa pintoresca dels regidors gironins **mudats, condecorats i armats**

S. MARTÍ

«Tinc la pura convicció

de que tot m'anirà bé,
complint així m'ambició:
ser concejal, figurar,
dur medalles i espasí;
vés qui ho havia de dir
en què vindria a parar.

Francament, sense malícia,
sense tenir pretensions,
jo he nascut per distincions
i per ser de la justícia;
per portar anells i clac,
lluir a les processons,
dur creus, condecoracions
i anar amb peça llarga i frac».

[Monòleg del protagonista de la sarsuela gironina
de final del segle XIX *De sastret a concejal*]

*D'esquerra a dreta,
els regidors Carles
Pérez Desoy, Maurici
Grau i Ramon Sanllehí.*